

WIE WANNEER
WAAR HOEVEEL WELKE WAT

Jaarverslag 2016

INHOUD

DEEL I 2016- Start Kenniscentrum Sport	3
DEEL II Activiteitenverslag	11
DEEL III Organisatie en bedrijfsvoering	31

DEEL I

2016 - Start Kenniscentrum Sport

Nieuwe start op 1 januari 2016

Vanaf 1 januari 2016 gaat de nieuwe organisatie Kenniscentrum Sport van start, een fusie van het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen en Onbeperkt Sportief. Na grondige voorbereiding en integratie in 2015, schuiven de twee stichtingen zonder al te veel trubbels ineen, vinden de nieuwe collega's elkaar en wordt samen gewerkt aan het verzamelen, valideren, verrijken en verspreiden van kennis over sport en bewegen. Om daarmee Kenniscentrum Sport neer te zetten en haar service bekend te maken onder de belangrijkste klantgroepen: gemeenten, sportaanbieders, topsport, VWS, publiek en HBO's en universiteiten. De opdracht is ambitieus: het centrum heeft een kennisfunctie voor alle doelgroepen, op een breed scala aan thema's rond sport en bewegen.

De formele aftrap is op 18 januari 2016, waarbij Kenniscentrum Sport officieel is gelanceerd met een videoboodschap van minister Edith Schippers.

Het eerste jaar heeft heel veel opgeleverd meent directeur Remco Boer: "Een heldere positionering van het kenniscentrum, een duidelijke focus op onze primaire klantgroepen en ook nieuwe wegen om kennis op een kwalitatief goede manier te verspreiden, door te bouwen aan het platform AllesoverSport. Het feit dat we een andere naam hebben en dat in die naam de belofte zit -kennis over sport- maakt duidelijk dat het een nieuwe start is."

Remco Boer: "Met het inrichten van Kenniscentrum Sport is een goede stap gemaakt in de bundeling van de kennisfunctie in de sport, maar daar zijn we nog niet mee klaar."

Betrouwbare organisatie

Uit onderzoek (Motivaction, 2016 en 2017) blijkt dat Kenniscentrum Sport onder de professionele participanten bekend is en dat zij Kenniscentrum Sport als een betrouwbare organisatie beschouwen die uniek is in de verbinding tussen wetenschap en praktijk. Klanten werken graag met het kenniscentrum of zijn van plan dat te gaan doen. Aandachtspunt is dat men vindt dat het kenniscentrum nog wat meer zou mogen verrassen; meer proactief optreden.

Breed publiek

Relatief nieuw voor het kenniscentrum is de exploitatie van het platform Allesoversport.nl. Deze website, opgericht in 2015, richt zich op een breed publiek: op zowel professionals als consumenten. Op basis van wat klanten willen weten en wat hen interesseert, genereert Kenniscentrum Sport content, samen met partners van de website. Na een jaar zijn we bij het kenniscentrum in staat om steeds meer persoonlijke 'data te vangen' en leren we de klanten steeds beter kennen, waardoor we ook gericht gepersonaliseerde informatie kunnen geven. Ondersteund door social media als twitter, facebook en instagram wordt de kennis en content verder onder de aandacht gebracht van onze klantgroepen..

Het is een uitdaging is om enerzijds veel en kwalitatieve kennis en informatie voorhanden te hebben, en anderzijds de juiste kennis bij de juiste personen te krijgen. Zo word je -in online marketing termen gesproken- steeds relevanter. En zo wordt ook onze organisatie zich meer en meer bewust van de krachten van (online) marketing. In 2015 en 2016 is fors geïnvesteerd in techniek om het platform op te bouwen en in mensen om content te leveren voor het platform. Nu is het zaak om de techniek nog meer in te zetten voor het resultaat waar Kenniscentrum Sport voor staat.

Realisatie Allesoversport samen met partners

Remco Boer: "De belofte van Allesoversport kun je niet in je eentje bewerkstelligen, daar heb je heel veel partners bij nodig. Partners die ook een kennisaanbod hebben, zijn expliciet uitgenodigd om bij te dragen aan Allesoversport. Veel partijen hebben die kennis beschikbaar, maar hebben een beperkte opdracht in de toepassing en de brede verspreiding van die kennis. Dat zijn bijvoorbeeld het netwerk van hogescholen en lectoren, van universiteiten en hoogleraren, en organisaties die veel kennis hebben op een bepaald thema, zoals sportblessures. Met de start van Kenniscentrum Sport is de samenwerking met die partijen enorm versterkt, intensiever geworden."

"De belofte van Alles over Sport kun je niet in je eentje bewerkstelligen, daar heb je veel partners bij nodig."

Integratie van gehandicaptensport en topsport

Door het samengaan met Onbeperkt Sportief en met Topsport Topics kreeg het kenniscentrum al snel een schat aan kennis van deze twee organisaties in huis. Onbeperkt Sportief heeft zich voor de fusie opgesplitst: het 'kennisdeel' kwam naar Ede en alle activiteiten op het vlak van implementatie werden ondergebracht bij nieuw opgerichte organisaties of kwamen bij andere bestaande partners terecht. Een exercitie die NISB enkele jaren daarvoor ook had meegemaakt. Dat was even wennen, daar de twee takken van gehandicaptensport in Bunnik nauw samenwerkten.

Directeur Willemijn Baken licht dit toe: “In het begin is er wel wat tegenwind geweest vanuit bijvoorbeeld de gehandicaptensport, die had geen autonome kennispositie meer met het verdwijnen van stichting Onbeperkt Sportief. Ze hadden het gevoel dat ze hun identiteit moesten afstaan. Met elkaar hebben we helder kunnen maken dat het inbedden van gehandicaptensport in een groter geheel niet betekent dat de aandacht voor de doelgroep verslapt. Ook vreesde een aantal partijen dat de knip tussen de kennisontwikkeling en de implementatie van gehandicaptensport merkbaar zou zijn in het veld. We zijn erin geslaagd om met een aantal implementatiepartners ervoor te zorgen dat die kennis blijvend verankerd wordt, zowel in de revalidatie als het onderwijs en de sportvereniging.”

“Samenwerking is iets wat nooit af is en altijd aandacht blijft houden.”

Meer kennis over topsport in huis

Willemijn Baken: “Wat bijvoorbeeld echt een doorbraak is geweest, is de samenwerking met Topsport Topics. Dat was voorafgaand aan de fusie al een feit, en het betekende een serieuze verbreding van het aandachtsgebied van het kenniscentrum naar de topsport. De primaire taak van Topsport Topics om vragen van coaches uit de topsport -binnen vijf dagen- te beantwoorden, is gebaseerd op wetenschappelijke kennis. Deze nieuwe collega's hebben met ons gedeeld hoe zij te werk gaan. Daarnaast is in gang gezet dat de website van Topsport Topics wordt geïntegreerd in Allesoversport. In 2017 wordt dit gerealiseerd.”

Aandacht voor samenwerking

Baken: “We zien met name bij de georganiseerde sport een groeiende interesse om met ons samen te werken. Dat zie je op een aantal terreinen in concrete kennisvragen die aan ons gesteld worden en waarop wij antwoord geven. Maar ook in de verkenning van meer duurzame samenwerking met sportbonden zien we veel openheid en bereidheid om daarin te investeren. Daarentegen zul je ook periodiek weer verrast worden door hoe een partner initiatieven tegenhoudt, op de rem staat, of je vergeet te betrekken. Samenwerking is iets dat nooit af is en altijd aandacht blijft houden. Je moet als organisatie laten zien dat je competent bent op dat vlak, dat je goed bent in samenwerken. Niet alleen binnen de sportsector, maar juist ook met partners in de sectoren welzijn, zorg, cultuur of bijvoorbeeld natuur. In 2017 en daarna willen we hier ook voldoende aandacht aan blijven besteden.”

Als kenniscentrum hebben we ook een aanzuigende werking op nieuwe partners. Vanuit het domein van de zorg weten ze ons steeds beter te vinden, en ook vanuit het bewegingsonderwijs zien we een trekkracht om daar weer een rol te spelen. De politieke focus op preventie en de rol die sport en bewegen daarin kan spelen, maakt dat we bij dat soort partners steeds meer op het netvlies komen.

Met trots

Al met al kijken de twee directeurs met trots terug op het jaar 2016. Waarin een nieuwe start is gemaakt met het Kenniscentrum Sport en met (ver)nieuwde energie allerlei activiteiten, producten en adviezen tot stand zijn gekomen. In het tweede deel van dit jaarverslag lichten we een aantal opvallende zaken uit het kalenderjaar toe.

DEEL II Activiteitenverslag

Algemeen Kenniscentrum Sport

Groei van impact en bereik van Allesoversport.nl

De bezoekerscijfers van Allesoversport.nl hebben gedurende 2016 continu in de lift gezeten. Op 31 december 2016 mochten we ruim 274.000 bezoeken registreren, met nog steeds een wekelijks groeiend aantal bezoeken. Een gerichte social media strategie en content marketing strategie hebben bijgedragen aan dit resultaat. Ook de bezoekerscijfers van de bijbehorende social media kanalen zoals twitter en LinkedIn groeien doorlopend.

Door onder meer te werken vanuit een contentkalender, is Allesoversport.nl relevant voor onze klantgroepen en levert het kennis op het moment dat de behoefte ontstaat. Zo zijn actuele gebeurtenissen aangegrepen (zoals de Olympische Spelen, de Nationale Sportweek, Nijmeegse Vierdaagse, congressen van onze partners) om de kennis voor publiek en professionals te verspreiden.

Gebruikersonderzoek onder een aantal primaire klantgroepen leverde een algehele waardering van een 7,7 op voor Allesoversport.nl. De portal werd beoordeeld als relevant voor verschillende doelgroepen, compleet, divers en professioneel. Deelnemers aan het onderzoek gaven aan dat zij ook in de toekomst Allesoversport.nl zullen raadplegen.

Groeiend draagvlak onder partners Allesoversport.nl

We zien gedurende het jaar 2016 een sterke toename van partijen die met Allesoversport.nl willen samenwerken. Zowel commerciële partijen (bijvoorbeeld producenten van sportmaterialen, adviesbureaus over sportaccommodaties, zelfstandige sportdiëtisten), als organisaties uit de publieke sector. Met het Voedingscentrum bijvoorbeeld, waarmee de wederzijdse kansen zijn verkend. En waarmee samen een video is gemaakt over het volhouden van goede voornemens op het vlak van gezond eten en gezond bewegen. Ook met verschillende sportbonden zijn afspraken gemaakt over nadere samenwerking op kennis en content. Dat resulteert al in een groeiende serie over specifieke sporten.

Publieksinformatie op Allesoversport.nl

In 2016 heeft Kenniscentrum Sport een belangrijke impuls gegeven aan het beantwoorden van de belangrijkste kennisvragen over sporten en bewegen die leven bij het publiek. De belangrijkste vragen van publiek zijn in beeld gebracht door onder meer: het monitoren van zoekgedrag van publiek in Google, interactie met publiek via sociale media en online gebruikersonderzoek. Die vragen zijn -ook samen met partners- beantwoord in de vorm van ruim 100 nieuwe artikelen over gevarieerde thema's zoals: afvallen door sporten, starten met bewegen en blessures, maar ook door middel van infographics en video's over sportoefeningen.

Noemenswaardig is de overname van de content van de website Tym.nl, waarmee we kennis bieden over sport en bewegen voor ouders van jonge kinderen. De #FITchallenge17 samen met LINDA Nieuws, gaf toegang tot een publieke doelgroep van midden- en hoger opgeleide vrouwen tussen de 25 en 85 jaar oud. Ook is gestart met een Allesoversport.nl facebook pagina. Op facebook richten we ons vooral op de doelgroep tussen de 30 en 45 jaar waarmee we kennis, tips, filmpjes, weetjes en cijfers over sport en bewegen verspreiden. Daarnaast maakten we gebruik van facebook campagnes waarmee we doelgroepen gericht benaderden: zoals mensen met een interesse in krachttraining, campagnes op een vijftal specifieke sporten en mensen die goede voornemens hebben.

Op Allesoversport wordt ook kennis verspreid voor mensen met een bepaalde beperking of aandoening, geschreven voor publiek maar tevens bruikbaar voor de professional die met deze doelgroep werkt, zoals buurtsportcoaches.

Overzicht verkiezingsprogramma's en sport

Eind 2016 maakte Kenniscentrum Sport een analyse van alle verkiezingsprogramma's op het thema sport en bewegen en vertaalde dit in een interactieve infographic. Deze nieuwe presentatie heeft zowel in de sportwereld als bij collega-kennisinstituten en politiek veel inzicht en bereik opgeleverd. De infographic is ingezet door partijen als NOC*NSF, Vereniging Sport en Gemeenten, RIVM en Mulier Instituut.

Kennis over topsport

Met het vijfkoppige team van Topsport Topics beantwoordde Kenniscentrum Sport in het afgelopen jaar 34 topsportvragen. Dit zijn onderwerpen als de relatie tussen voeding en achillespeesblessures; de werking van nieuwe technieken zoals een 'elevation mask'; risico's, nut en noodzaak van krachttraining bij kinderen en het belang van verschillende hardloopschoenen. Ook droeg Topsport Topics bij aan het succes van de Nederlandse topsport door ruim 150 samenvattingen van recent verschenen wetenschappelijke artikelen op de algemeen toegankelijke website te plaatsen. Deze is in 2016 ruim 160.000 keer bezocht, daarbij zijn meer dan 260.000 pagina's bekeken.

23 coaches, waarvan vier jeugd-/talentcoaches, namen contact op en werden voorzien van een bruikbaar, betrouwbaar wetenschappelijk antwoord. Ook behandelde Topsport Topics een aantal vragen van wetenschappelijke staf bij de bonden (embedded scientists) en bonds-/sportartsen.

Door Nederlandse toptrainers van recente, relevante en betrouwbare informatie te voorzien, draagt Topsport Topics bij aan de Nederlandse topsportambitie. Ook verspreidt Topsport Topics een groot deel van de informatie voor algemeen publiek via de website. Door aanwezig te zijn bij symposia en congressen is Topsport Topics op de hoogte van het nieuwste onderzoek en bekend met de wetenschappelijke experts op verschillende gebieden. Met de samenvatting en duiding van onderzoek wordt aan zowel professionals als sporters betrouwbare informatie geboden, met uiteindelijk doel om de sportprestatie en het welzijn van sportend Nederland te verbeteren.

Sport en bewegen in verkiezingsprogramma's

Welke aandacht besteden partijen aan sport en bewegen en daaraan gerelateerde onderwerpen in hun partijprogramma's?

	Aandacht voor sport en bewegen ²	Aandacht t.o.v. 2013 ³	Cultuurstof ⁴	Sport en participatie	Gezondheid en preventie	Jeugd en onderwijs	Topsport en evenementen	Sport- klimaat	Fysieke omgeving	Wet- en regelgeving	Innovatie
CSA	26	12 %	▼	★	●●●●●	●●●●●	●		●	●●●●●	●●●●●
ChristenUnie	9	2 %	▲	★ ★	●●●●●	●●●●●			●●●●●	●●●●●	●●●●●
D66	66	11 %	▲	★ ★	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
GROENLINKS	3	3 %	▼	★ ★	●●●●●	●●●●●	●		●●●●●	●●●●●	●●●●●
Partij voor de Dieren	8	4 %	▼	★ ★	●●●●●	●●●●●	●		●●●●●	●●●●●	●●●●●
PvdA	26	8 %	▲	★ ★	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
SP	0	0 %	▼		●●●●●	●●●●●	●		●●●●●	●●●●●	●●●●●
SGP	6	2 %	▲	★ ★	●●●●●	●●●●●	●		●●●●●	●●●●●	●●●●●
SP	4	3 %	▼	★ ★	●●●●●	●●●●●	●		●●●●●	●●●●●	●●●●●
VVD	34	9 %	▼	★ ★ ★	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
50+	3	7 %	▼	★ ★ ★	●●●●●	●●●●●	●		●●●●●	●●●●●	●●●●●

- Meer ▲ of minder ▼ aandacht voor sport en bewegen t.o.v. 2012.
Van ★ algemeen tot ★★★★★ concreet.
● Aandacht voor thema in partijprogramma's.
* Voorstel minder inzet op dit thema.
- Voornamelijk conceptprogramma's, peildatum 1-12-2016. Alleen partijen die zowel in 2013 als 2017 meedoen zijn meegenomen.
 - Het aantal keer dat de termen 'sport', 'sport en bewegen', 'bewegen', 'beweging' en vormen daarvan (gym, bewegingsonderwijs, 'fitton', 'wandolon', 'zwemmen') genoemd zijn in de partijprogramma's in absolute zin en per 10.000 woorden. Woorden die wel sport of bewegen bevatten maar niet per se gericht zijn op fysieke activiteit (bijv. transport) zijn niet meegerekend.
 - Het relatieve aantal keer dat de termen sport en bewegen (zie voetnoot 2) voorkomen in de teksten van de partijprogramma's van 2013.
 - De mate waarin de voornamelijk rondom sport en bewegen concreet uitgewerkt zijn. Hierin zijn de indirecte thema's fysieke omgeving, wet- en regelgeving en innovatie (laatste drie kolommen) niet meegenomen.

Samen met het ministerie van VWS- directie Sport

Nationale Kennisagenda Sport en Bewegen

Kenniscentrum Sport heeft (met ZonMw en NWO) een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de Nationale Kennisagenda Sport en Bewegen, en vervolgens de uitwerking daarvan in de Route Sport en Bewegen in de Nationale Wetenschapsagenda. Beide zijn bepalend voor het sportonderzoek van de komende 10 - 15 jaar.

De inzet van Kenniscentrum Sport bestond uit het organiseren van twee bijeenkomsten voor de Nationale Kennisagenda Sport en één voor de NWA route Sport & Bewegen. Tijdens deze bijeenkomsten zijn ongeveer 220 wetenschappers en professionals uit het werkveld aanwezig geweest om mee te denken over een Nationale Kennisagenda voor de Sport en vervolgens die uit te werken in een Route Sport en Bewegen in de Nationale Wetenschapsagenda. Tevens heeft Kenniscentrum Sport een digitale raadpleging voor de Route Sport en Bewegen uitgevoerd, waarbij 350 professionals uit het werkveld hun input hebben gegeven voor de route.

Rapport Maatschappelijke waarde van sport

Sport en bewegen vormen een krachtig middel dat ook veel kan betekenen voor andere beleidsterreinen. Om de maatschappelijke waarde van sport te benutten, is inzicht in de wetenschappelijke onderbouwing van die waarden van sport essentieel. In dit licht vroeg VWS aan Kenniscentrum Sport (en Mulier Instituut) om de wetenschappelijke bewijzen voor de waarden van sport op een rij te zetten.

Ondersteund door een infographic is het eindrapport in oktober 2016 naar de Tweede Kamer gestuurd. En met succes. De samenwerking en het eindresultaat zijn door VWS gewaardeerd met een 9 en hebben veel interactie opgeleverd (305x bezocht op Allesoversport.nl, veel interactie op twitter, schatting ca. 4.500 tweets en retweets). Ook gemeenten hebben de resultaten goed ontvangen, blijkens de enthousiaste reacties bij een sessie voor de VSG-werkcommissie Sport & maatschappij.

Sportfolio internationaal

Nederland profileert zich internationaal steeds meer als sportland. Nederland zoekt samenwerking met landen over de hele wereld op het gebied van kennis en innovatie, economische betrekkingen en andere thema's waar sport een rol speelt. In 2016 vonden onder andere twee belangrijke missies plaats: naar Japan en naar Australië en Nieuw Zeeland.

Ter ondersteuning van deze internationale ambitie verzamelde Kenniscentrum Sport ruim dertig goede voorbeelden van Nederlandse projecten en onderzoek in een Engelstalige publicatie: Sportfolio International. Sportfolio is in het najaar van 2016 als magazine verspreid tijdens de missies naar Japan, Australië, Nieuw-Zeeland. Daarnaast is Sportfolio NL gedeeld met partnerorganisaties in Slovenië, China en Korea.

Reacties van onder andere Minister Schippers waren positief: "Een handzaam en mooi vormgegeven overzicht van wat Nederland te bieden heeft". Naast de productie van het magazine heeft Kenniscentrum Sport een overzicht gemaakt van de (internationale) projecten en onderzoeken van universiteiten, hogescholen en bonden in Nederland.

In de ontwikkeling van Nederland als internationaal sportland, zal Kenniscentrum Sport zich ook na 2016 richten op het verzamelen en verspreiden van voor het buitenland interessante kennis, innovatie of projecten. De projecten uit Sportfolio NL staan ook online op www.kenniscentrumsport.nl.

Gemeenten

Sport en bewegen in het sociaal domein

Met wethouders, ambtenaren van gemeenten is Kenniscentrum Sport regelmatig in gesprek over de invulling van de doelstellingen in het sociaal domein, en de rol van sport en bewegen daarbij. Naast onze bijdrage aan congressen, symposia en het leveren van content aan media, organiseren wij ook bijeenkomsten. Op de wensen van gemeenten- uitwisselen van ervaringen en goede voorbeelden-, gaven wij gehoor door een bijeenkomst te organiseren. Daar werden tevens instrumenten aan de orde gesteld die gemeenten kunnen helpen bij het meten van maatschappelijke en economische impact van sport en bewegen. Enerzijds aan de hand van het interactief Beleids-Ondersteunend Rekenmodel (iBOR) dat Kenniscentrum Sport ontwikkelt. Anderzijds aan de hand van een logisch model om de impact van sport te laten zien. Vijftien van de aanwezige gemeenten op de bijeenkomst gaven aan graag met Kenniscentrum Sport verder te willen meedenken over dit onderwerp.

Multifunctionele accommodaties

Gemeenten besteden ruim 80% van hun sportbudget aan het beheer en de inrichting van sportaccommodaties (Hoekman, 2013). Het is dan ook niet verwonderlijk dat het efficiënt beheren van sportaccommodaties hoog op de prioriteitenlijst staat van de afdeling sport van diverse gemeenten.

In opdracht van VWS en samen met Vereniging Sport en Gemeenten, QDelft, Arcadis en BDB heeft Kenniscentrum Sport in 2016 de MFA Startup Tool ontwikkeld. Met behulp van de tool kunnen investeringskosten en exploitatiekosten van de accommodatie berekend worden. Gebruikers stellen functionele eisen aan het gebouw of een specifieke ruimte. De eigenaar van het gebouw hanteert kaders, bijvoorbeeld op het gebied van financiën, locatie of gewenst gebruik. Met de MFA Startup Tool maak je wensen kenbaar en geschatte kosten worden direct zichtbaar. De uitkomsten van de tool zijn een hulpmiddel bij politieke en bestuurlijke besluitvorming.

EVC Traject buurtsportcoaches

Kenniscentrum Sport heeft in 2016 een proefproject uitgevoerd van een EVC-traject voor buurtsportcoaches. EVC staat voor Erkenning van Verworven Competenties. Aan het project namen 25 buurtsportcoaches van zeven werkgevers deel. Daarnaast waren de Hogeschool Arnhem Nijmegen en CIOS Arnhem betrokken en is er afgestemd met de Vereniging Sport en Gemeenten in het kader van de kwaliteitsimpuls voor buurtsportcoaches.

Aan de hand van een erkend competentieprofiel (niveaus 3, 4 en 5) brachten de deelnemers, onder begeleiding van EVC-aanbieder Certiforce, hun ervaring en competenties in kaart. Een assessment maakte glashelder welke competenties ze in huis hebben en in welke richting ze zich verder kunnen ontwikkelen. Iedere buurtsportcoach ontving een rapportage en een ervaringscertificaat. Degenen die alle competenties hebben aangetoond, kregen via een onafhankelijke examencommissie het branchecertificaat. In oktober 2016 zijn de eerste branchecertificaten uitgereikt aan acht deelnemers.

De buurtsportcoaches die niet alle competenties hebben aangetoond, kunnen dit de eerste helft van 2017 alsnog doen, in de eigen praktijk of via (erkende) nascholing.

Kennis voor gemeenten over kwetsbare doelgroepen

Kenniscentrum Sport maakt wetenschappelijke kennis toepasbaar voor gemeenten door deze te duiden en te vertalen naar de praktijk. Enkele voorbeelden:

- Een relatief onbekend maar zeer relevant gezondheidsrisico is dat van sarcopenie, oftewel spierzwakte bij ouderen. Omdat gemeenten een verantwoordelijkheid hebben in de zorg voor kwetsbare ouderen in de wijk, heeft Kenniscentrum Sport de resultaten uit een proefschrift geduid, en daarover twee publiekslezingen gehouden.
- Kenniscentrum Sport werkt als partner in valorisatie mee in door ZonMw gefinancierde onderzoeken. Een succes is de recente toekenning van financiering van onderzoek naar een integrale wijkaanpak om gezondheidsverschillen te verkleinen, in het kader van het vijfde preventieprogramma. Wageningen Universiteit is de coördinator, waarmee afspraken zijn gemaakt om binnen het onderzoek intensief samen op te trekken. Zodat de kennis die wordt ontwikkeld in samenwerking met twee gemeenten landelijk beschikbaar komt.
- Daarnaast werkt Kenniscentrum Sport samen met de Vereniging Sport en Gemeenten, WUR, Radboud universiteit, KNGF en een aantal ROS'sen in onderzoek naar buurtsportcoaches die zorg en sport verbinden, resulterend in een toolbox voor die buurtsportcoaches waarmee zij (de effecten van) hun werkzaamheden kunnen monitoren.

Sportaanbieders

Kracht van Sport

Kenniscentrum Sport heeft in 2016 een intensieve samenwerking met Oranje Fonds en NOC*NSF rondom het programma Kracht van Sport afgerond met een gezamenlijk congres. Kenniscentrum Sport heeft door de betrokkenheid bij Kracht van Sport haar kennis op het gebied van sport als middel voor sociale doelen verrijkt, evenals de kennis van de sociale sector en de samenwerking tussen sport en het sociaal domein.

Aanvragers en andere geïnteresseerden kunnen gebruik maken van de in 2016 ontwikkelde kennisproducten op www.Allesoversport.nl (tevens verspreid via de kanalen van het Oranje Fonds en NOC*NSF):

- brochure 'De sociale kracht van sport' met vijf praktijkvoorbeelden en een beschrijving van de elementen van een sterk sociaal sportinitiatief aan de hand van praktische tips;
- drie artikelen, waaronder: Hoe start ik een sociaal sportinitiatief?;
- zeven factsheets over thema's zoals samenwerking, monitoring, zichtbaarheid, inzet van vrijwilligers en maatjes, borging en financiering.

Meer vrouwen in sportbesturen

Ter afsluiting van het EU project 'Women and Sport' heeft Kenniscentrum Sport in december 2016 samen met NOC*NSF en Sport&Zaken de Open Dialoog georganiseerd. De deelnemersgroep bestond uit 50 potentiële bestuurders, huidige bestuurders en experts uit diverse werkvelden; met een gemeenschappelijke ambitie om verandering te bewerkstelligen.

De Open Dialoog was het vervolg op een expertmeeting eerder in het jaar, waarin met 45 experts uit onderzoek en praktijk werd gesproken over vrouwen als deelnemer aan sport, trainer/coach en bestuurder, en over de media en vrouwensport. De bijeenkomsten hebben bijgedragen aan groeiende aandacht voor dit thema en vervolgacties in 2017.

Samenwerking met sportbonden

In 2016 zijn de contacten met sportbonden toegenomen en geïntensiveerd. Kenniscentrum Sport werd regelmatig benaderd door sportbonden met een specifieke kennisvraag. Zoals de Bridgebond die meer inzicht wilde verkrijgen in de motivaties en kenmerken van mensen met een (lichamelijke) beperking of chronisch ziekten om te gaan bridgen. Dit heeft geresulteerd in een rapport dat mede input heeft geleverd voor het meerjarenplan van de Bridgebond.

De verkennende gesprekken met de KNVB hebben geleid tot samenwerking in het traineeship-traject van Kenniscentrum Sport en de KNVB. Met het Watersportverbond zijn oriënterende gesprekken gevoerd om in 2017 tot structurele samenwerking te komen. Het BTW-vraagstuk specifiek voor watersportverenigingen en het werven, binden en behouden van jeugd via Optimist on Tour zijn de eerste thema's waarop inhoud gegeven wordt aan de samenwerking. Daarnaast wil het Watersportverbond graag ondersteuning bij het verbeteren van haar (digitale) kennisontwikkeling en deling met haar achterban.

Doping vindt niet alleen binnen de topsport plaats, maar ook in de breedtesport

De Gezondheidsraad heeft dit in 2010 al inzichtelijk gemaakt. Maar wat is bekend over de relatie tussen doping en gezondheid en welke wetenschappers houden zich hiermee bezig? Samen met RIVM en na een eerste consultatie bij de Dopingautoriteit, is een overzicht van wetenschappers op het terrein van doping en voedingssupplementen in relatie tot gezondheid opgesteld en zijn hun belangrijkste publicaties in beeld gebracht. In een netwerkbijeenkomst met RIVM, 25 wetenschappers en enkele vertegenwoordigers van beleidsorganisaties (NOC*NSF en Fit!Vak) is een mogelijke samenwerking onderzocht en is geïnventariseerd welke kennisvragen er leven over dit onderwerp.

Waarde van vechtsport voor jongeren

Zes vechtsport initiatieven uit het hele land met elkaar in gesprek over de waarde van vechtsport voor jongeren. Dat was de setting van de op 1 november 2016 gehouden netwerkbijeenkomst als onderdeel van een langdurig samenwerkingstraject tussen Kenniscentrum Sport, diverse hogescholen en universiteiten en vechtsport initiatieven.

“Het was een inspirerende middag. Interessante mensen ontmoet, en wat een passie daar aan die tafel! Het zinderde door de zaal”. (Dr. Maike Kooijmans, Avans Hogeschool)

Het samenwerkingstraject ‘Waarde van vechtsport voor jongeren’ heeft als doel nieuwe inzichten verkrijgen over de betekenis van vechtsport bij het gevecht dat jongeren uit krachtwijken hebben met hun idealen en omgeving. Dit inzicht moet enerzijds de vechtsportpraktijk concrete handvatten bieden voor hun verdere ontwikkeling op sociaal-maatschappelijk vlak. Anderzijds moet het bijdragen aan de herkenning en erkenning van de maatschappelijk waarde van vechtsport.

In 2016 heeft Kenniscentrum Sport een kennisnetwerk opgezet met tien hogescholen en universiteiten en hen gekoppeld aan zes praktijkvoorbeelden uit Amsterdam, Rotterdam, Den Bosch, Den Haag, Utrecht en Arnhem. In 2017 starten zes onderzoeksprojecten waarin studenten van de betrokken hogescholen en universiteiten (praktijk)onderzoek doen bij de vechtsportclubs.

Kwaliteit en interventies

26 interventies opnieuw erkend voor drie jaar

Kenniscentrum Sport heeft de erkenning Goed Beschreven van 26 interventies uit de database Effectief Actief verlengd met drie jaar.

Een onderdeel van het erkenningstraject is het actueel houden van de database. Daarvoor benadert Kenniscentrum Sport jaarlijks de Goed Beschreven interventies die drie jaar in de database staan. Voor een her-erkenning moeten interventies de beschrijving actualiseren met recente cijfers en indien nodig opnieuw een procesevaluatie uitvoeren. In 2017 zijn wederom 40 interventie-eigenaren aan de beurt om te laten zien dat hun interventie nog actueel is en wordt ingezet om sport en bewegen te stimuleren bij verschillende doelgroepen.

Uitgelicht(e) erkende interventies

Kenniscentrum Sport heeft eind 2016 twee online nieuwsbrieven over de thema's 'overgewicht en jeugd' en 'ouderen en zelfredzaamheid' uitgebracht. Met het doel om bekendheid, en daarmee inzet, van erkende interventies te genereren bij potentiële gebruikers als beleidsambtenaren, buurtsportcoaches, sportservice- en sport-uitvoeringsorganisaties.

Uit de online vragenlijst van Kenniscentrum Sport, eind 2016, blijkt dat 46% van de potentiële gebruikers (n=122) in het werk gebruik maakt van erkende sport- en beweeginterventies. Dit geeft aan dat er ruimte is voor verbetering.

Nijntje beweegdiploma

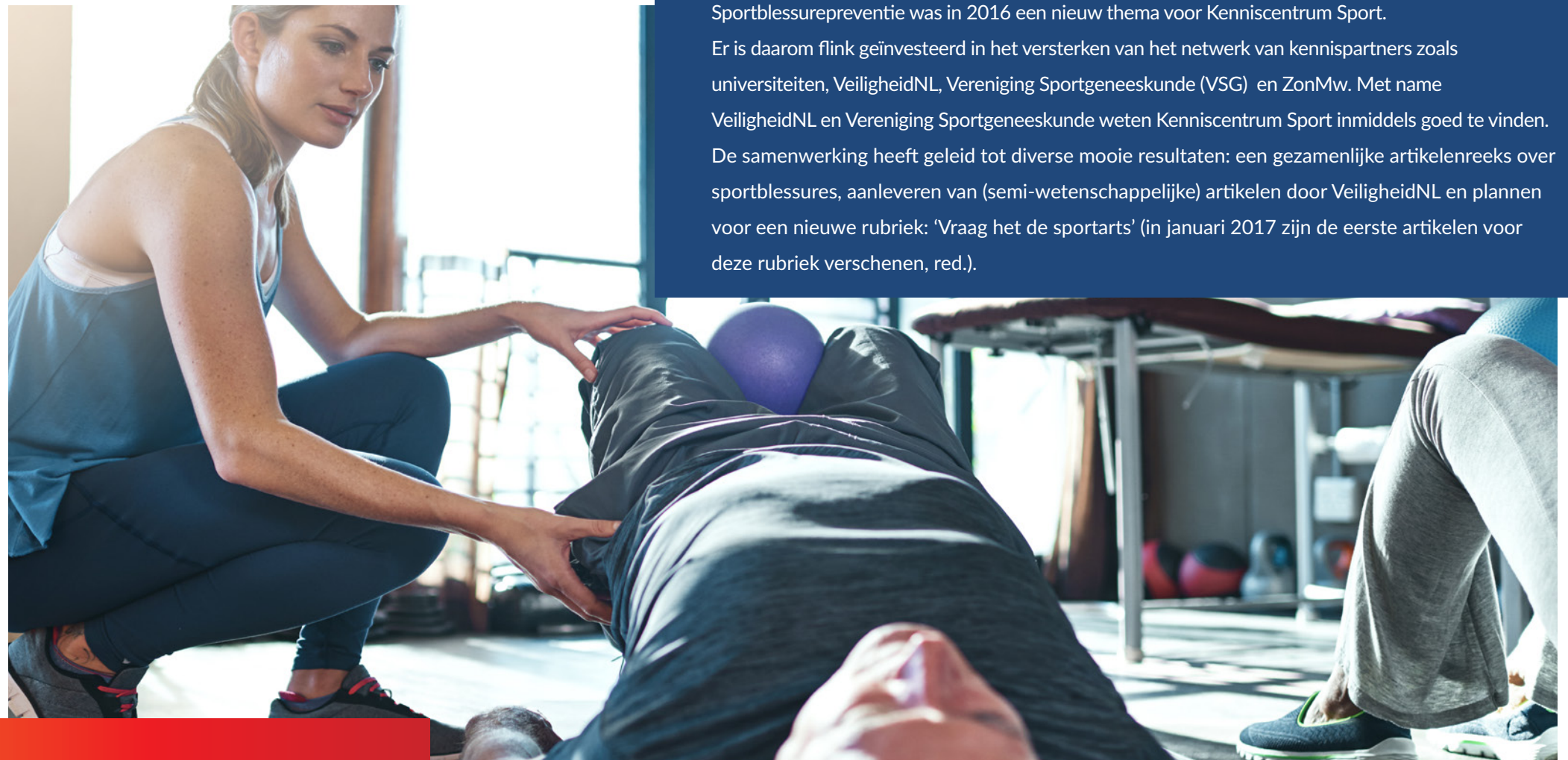

Landelijke programma's

Stappenplan Regionale samenwerking Grenzeloos actief

Het stappenplan Regionale Samenwerking is door Kenniscentrum Sport ontwikkeld voor het programma Grenzeloos actief. Grenzeloos actief heeft als doel het realiseren van landelijk dekkende regionale samenwerkingsverbanden waarin een betere match ontstaat tussen de vraag naar passend sport- en beweegaanbod en het beschikbare aanbod voor mensen met een beperking. Dit praktische stappenplan helpt de 43 regionale samenwerkingsverbanden stap voor stap op weg om dit doel te bereiken in 2019.

Het stappenplan bestaat uit vier logische stappen inclusief tips. Het geeft antwoord op de vragen: hoe werken organisaties uit verschillende aandachtsgebieden voor mensen met een beperking samen; en wat zijn werkzame elementen van samenwerking? De basis van het stappenplan is gebaseerd op de kennis over 'wat werkt in samenwerking'; ontwikkeld vanuit literatuur en onderzoek binnen het eerder genoemde programma Kracht van Sport. Op basis van deze theorie is een praktische vertaalslag gemaakt die aansluit op het werkveld. Het stappenplan wordt ingezet bij de regionale projecten en ondersteund door een animatie. Het biedt de aangewezen procesbegeleiders tevens houvast bij de begeleiding van de regionale netwerken.

Revalidatie, sport en bewegen

In april 2016 vond het eindcongres van het programma Revalidatie, Sport en Bewegen plaats. Het congres is een co-creatie tussen de organisaties Special Heroes Nederland en Kenniscentrum Sport. In het vierjarige programma is hard gewerkt aan het opzetten van een aanpak voor het structureel aanbieden van bewegen en sport aan revalidanten tijdens en na het revalidatieproces. Dit congres heeft laten zien dat na vier jaar de aanpak 'sportloket' echt werkt.

De ruim 90 deelnemers uit de revalidatiesector en wetenschap waren enthousiast over het programma en gaven aan de koppeling tussen wetenschap en praktijk te waarderen. Hierdoor werd heel duidelijk dat achter elk cijfer een verhaal zit. Tenslotte maakte het congres de opbrengst van het programma in kennisproducten duidelijk: een promotiefilm, het boek 'Het Sportloket brengt mensen in beweging' met tien verhalen van revalidanten en de factsheet RSB (ontwikkeld samen met brancheorganisatie Revalidatie Nederland). Met deze kennisproducten kan de revalidatiesector vooruit met het bevorderen van structureel sport en bewegen, tijdens en na het revalidatieproces.

Sportblessures

Sportblessurepreventie was in 2016 een nieuw thema voor Kenniscentrum Sport.

Er is daarom flink geïnvesteerd in het versterken van het netwerk van kennispartners zoals universiteiten, VeiligheidNL, Vereniging Sportgeneeskunde (VSG) en ZonMw. Met name VeiligheidNL en Vereniging Sportgeneeskunde weten Kenniscentrum Sport inmiddels goed te vinden. De samenwerking heeft geleid tot diverse mooie resultaten: een gezamenlijke artikelenreeks over sportblessures, aanleveren van (semi-wetenschappelijke) artikelen door VeiligheidNL en plannen voor een nieuwe rubriek: 'Vraag het de sportarts' (in januari 2017 zijn de eerste artikelen voor deze rubriek verschenen, red.).

DEEL III

Organisatie en bedrijfsvoering

Verbinding met de wetenschap

Lectorenplatform Sport en Bewegen

Samen met de lectorenkamer van het Hogescholen Sportoverleg (HSO; een samenwerking van alle HBO's met een sportopleiding), heeft Kenniscentrum Sport een lectorenplatform opgezet voor onderzoek op het terrein van sport en bewegen.

Belangrijkste doelen van het platform zijn om lectoren meer met elkaar, met andere sectoren en met het werkveld en bedrijfsleven te verbinden. Daardoor wordt het beter mogelijk op onderzoek te programmeren, en af te stemmen op de vragen uit het werkveld. Ook draagt het bij aan de kwaliteit en zichtbaarheid van het sportonderzoek als geheel en versterkt het de benutting van wetenschappelijke kennis door het werkveld. Het magazine 'Uitgelicht', met een presentatie van opvallende projecten en resultaten van elk deelnemend lectoraat, is een product dat Kenniscentrum Sport voor het platform heeft samengesteld.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Kenniscentrum Sport was in 2016 als volgt samengesteld:

Marcel Wintels (voorzitter)
Maarten van Bottenburg (plaatsvervangend voorzitter)
Marcel Beerthuizen
Karin van Bijsterveld
Antoinette Laan
John Maassen
Jessica Gal

In het verslagjaar kwam de Raad van Toezicht vier maal in vergadering bijeen. Dit zijn de belangrijkste onderwerpen die aan de orde waren. De opdracht waarmee Kenniscentrum Sport per 1 januari 2016 van start is gegaan; met een brede kennisfunctie, op een groot scala aan thema's binnen het domein van sport en bewegen, voor de professionals binnen het werkveld sport en bewegen én het publiek. Daarbij is gesproken over de werkwijze en de kerntaken van het kenniscentrum, de organisatiestrategie en de strategische speerpunten die de Raad van Bestuur heeft geformuleerd.

Focus is aangebracht door te kiezen om onze dienstverlening voornamelijk te richten op de belangrijkste klantgroepen en de voor hen relevante kennisvragen. Dat heeft geleid tot een aantal concrete doelen, vertaald in structurele samenwerkingsrelaties met stakeholders en hun klantgroepen én een goede verbinding met de wetenschap. Vanuit de gedachte dat deze prioritering positief bijdraagt aan de impact, de positionering en zichtbaarheid van het kenniscentrum.

De aandachtsgebieden van de Raad van Toezicht zijn belegd in verschillende commissies: de remuneratiecommissie; de financiële commissie en een commissie die twee keer per jaar overleg voert met een vertegenwoordiging van het personeel van Kenniscentrum Sport. In dit overleg waren met name de koers van de organisatie, de nieuwe opdracht als kenniscentrum en de werkwijze in zelfsturende teams onderwerp van gesprek.

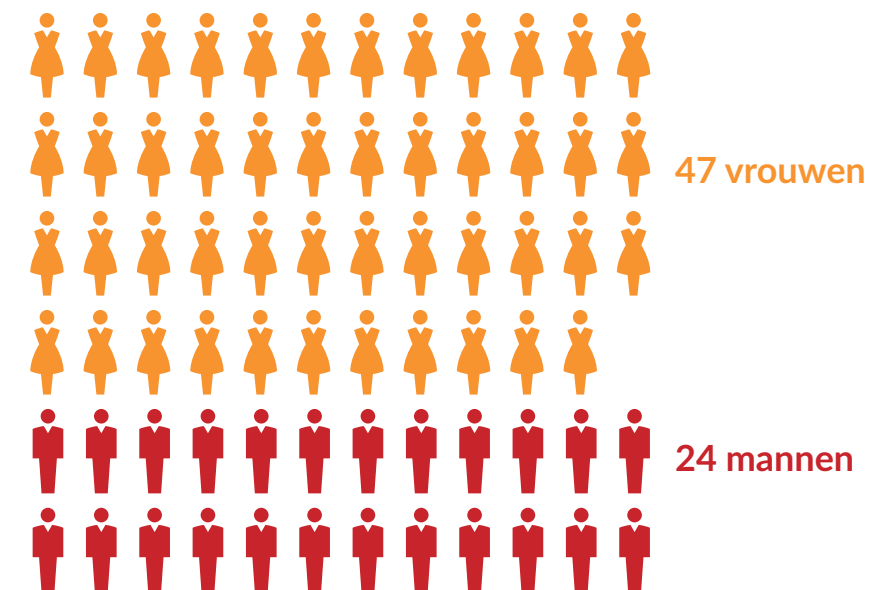
De Raad van Toezicht heeft het financieel jaarverslag goedgekeurd en heeft zijn waardering uitgesproken voor de goede inrichting en beheersing van de bedrijfsvoering.

Directie Kenniscentrum Sport

Vanaf 1 januari kende het kenniscentrum een tweehoofdige directie. Willemijn Baken was daarvoor algemeen directeur bij fusiepartner stichting Onbeperkt Sportief en Remco Boer was directeur van NISB. De focus voor 2016 was allereerst om een nieuwe (fusie)organisatie te smeden met een gedeelde visie en een open samenwerkende structuur. De werkwijze van zelfsturing kreeg in het eerste halfjaar extra aandacht, zodat nieuwe collega's elkaar goed wisten te vinden.

Medewerkers Kenniscentrum Sport

De gemiddelde omvang van de personeelsformatie van Kenniscentrum Sport lag in 2016 op 58,2 fte (in 2015: 59,4 fte). Hierin zijn stagiair(e)s niet meegerekend. Per 31 december 2016 waren 71 medewerkers in dienst (ter vergelijking per 31 december 2015: 66 medewerkers), waarvan 47 vrouw en 24 man.

Balans per 31 december 2016

(na verwerking van het saldo)

ACTIVA		
(in euro's)	31 december 2016	31 december 2015
Vaste activa		
Materiële vaste activa (1)	516.223	643.722
	516.223	643.722
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa (2)	406.931	361.982
Liquide middelen (3)	2.325.429	1.596.459
	2.732.360	1.958.441
TOTAAL ACTIVA	3.248.583	2.602.163

PASSIVA		
(in euro's)	31 december 2016	31 december 2015
Eigen vermogen (4)		
Egalisatiereserve	554.091	387.878
Overige reserves	569.582	509.371
	1.123.673	897.249
Voorzieningen (5)		
	76.573	50.913
Kortlopende schulden en overlopende passiva (6)		
	2.048.337	1.654.001
TOTAAL PASSIVA	3.248.583	2.602.163

Staat van baten en lasten over 2016

(in euro's)	2016	Begroting 2016	2015
Baten			
Subsidies (7)	6.773.443	6.785.000	6.198.605
Overige opbrengsten (8)	658.123	500.000	677.262
Totaal baten	7.431.566	7.285.000	6.875.867
Lasten			
Uitvoering van het Jaarplan			
personele lasten (9)	3.163.693	3.169.917	3.340.620
activiteitenkosten (10)	1.361.165	1.062.500	1.022.277
Nieuwe taken en ontwikkelingen (11)	426.435	460.000	163.475
Uitvoering reorganisatie (12)	562.178	500.000	197.969
	5.513.471	5.192.417	4.724.341
Beheer en infrastructuur			
personele lasten (9)	1.026.105	995.133	1.051.020
infrastructuur (13)	781.670	877.450	872.512
overige beheerslasten (14)	64.627	225.000	207.605
	1.872.402	2.097.583	2.131.137
Totaal lasten	7.385.873	7.290.000	6.855.478
Netto saldo	45.693	-5.000	20.389
Financiële baten en lasten	11.837	5.000	3.529
Saldo van baten en lasten	57.530	0	23.918

Naar rato van het aantal gerealiseerde fte's wordt het saldo van baten en lasten toebedeeld aan de verschillende reserves:

- Mutatie egalisatiereserve + € 98.920
- Mutatie overige reserves - € 41.390

Notities

